

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସୁମୀ ସେବା
 ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ
 ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଆ

କୃଷି ଉପଦେଶ ପ୍ରସାରିତ ସମାଚାର

ତାରିଖ : 25-11-2025

ଗଜପତି(ଓଡ଼ିଶା) - :2025-11-25 (ଆସନ୍ତା ପାଞ୍ଚଦିନର ୦୮.୩୦ ଭାରତୀୟ ମାନକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

ପାଣିପାଗ କାରକ	2025-11-26	2025-11-27	2025-11-28	2025-11-29	2025-11-30
ବର୍ଷା (ମିମି)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ସର୍ବାଧିକ ତାପମାତ୍ରା (°ସେଲସିୟସ୍)	33.0	32.0	32.0	32.0	33.0
ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା (°ସେଲସିୟସ୍)	19.0	18.0	17.0	17.0	18.0
ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା I (ପ୍ରତିଶତ)	90	86	74	75	85
ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା II (ପ୍ରତିଶତ)	46	42	37	41	42
ପବନର ବେଗ (କିମି ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା)	3	3	5	4	4
ପବନର ଦିଗ (ଡିଗ୍ରୀ)	18	348	352	90	90
ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନ (ଅଙ୍କୁ)	1	1	1	1	1
ସତର୍କବାଣୀ	କୌଣସି ସତର୍କତା ନାହିଁ	କୌଣସି ସତର୍କତା ନାହିଁ	କୌଣସି ସତର୍କତା ନାହିଁ	କୌଣସି ସତର୍କତା ନାହିଁ	କୌଣସି ସତର୍କତା ନାହିଁ

ପୂର୍ବାନୁମାନ ସାରାଂଶ:

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ୨୭ ରୁ ୩୦ ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଷ୍କ ପାଗ ଅନୁଭୂତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷା ନାହିଁ। ସର୍ବାଧିକ ତାପମାତ୍ରା ୩୨-୩୩°C ମଧ୍ୟରେ ଉଷ୍ମ ରହିବ, ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ୧୭-୧୯°C ରେ ରହିବ। ସକାଳ ଆର୍ଦ୍ରତା ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବରେ ଅଧିକ (୭୪-୯୦%) ରହିବ, ଅପରାହ୍ନ ସୁଦ୍ଧା ୩୭-୪୭% କୁ ହ୍ରାସ ପାଇବ। ପବନ ହାଲୁକା (୩-୫ କିମି ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା) ରହିବ, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ତର-ଉତ୍ତରପୂର୍ବ (୧୮°-୩୫୨°) ଏବଂ ପୂର୍ବ (୯୦°) ଦିଗ ମଧ୍ୟରେ ଘୁଞ୍ଚିବ।

ଆବହାବିକ ସତର୍କତା (ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ 08:30 IST ଯାଁତାଯିବାକୁ):

କୌଣସି ସତର୍କତା ସୂଚନା ନାହିଁ

ଆବହାବିକ ସତର୍କତାର କୃଷି ଉପରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଓ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଏଗ୍ରୋମେଟ ପରାମର୍ଶ:

କୌଣସି ସତର୍କତା ସୂଚନା ନାହିଁ

ସାଧାରଣ ଉପଦେଶ:

ଧାନ ଅମଳ କରିବାର ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଜମିରୁ ପାଣି କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ । କେଣ୍ଡାରେ ଶତକଡା ୮୫ ଭାଗ ଧାନ ପାଚି ଯାଇଥିଲେ କିମ୍ବା ହଳଦିଆ ବା ସୁନା ରଙ୍ଗର ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ ଅମଳ କରନ୍ତୁ । ବିହନ ପାଇଁ ଧାନ ରଖିବାକୁ ଥିଲେ ହିତ ଠାରୁ ୧ ମିଟର ଛାଡ଼ି ମଝି ଭାଗରେ ଧାନ କାଟନ୍ତୁ । ଧାନ ଅମଳ ପରେ ଦିନକୁ ୮ ଘଣ୍ଟା, ଦୁଇ ରୁ ତିନି ଦିନ ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣରେ କିମ୍ବା ୨୦୦-ମାଇକ୍ରନ କଳା ପଲିଥିନ ଉପରେ ୨.୫ ସେମି ଉଚ୍ଚରେ ଶୁଖାଇ ଦେଲେ ଆର୍ଦ୍ରତା ଶତକଡା ୧୪ କୁ ଖସି ଆସେ । ବିହନ ପାଇଁ ଧାନ ରଖିବାକୁ ଥିଲେ ଆର୍ଦ୍ରତା ଶତକଡା ୧୨ ଭାଗ ରଖନ୍ତୁ । ଚାଷୀ ଭାଇମାନେ ମାଟିରେ ଥିବା ଆର୍ଦ୍ରତା ର ଲାଭ ଉଠାଇ ଧାନ କାଟିବା ପରେ ତୁରନ୍ତ ରବି ଜାତୀୟ ଫସଲ ବୁଣାବୁଣି ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ । ପନିପରିବା ରେ ହୁଡା ଟେକନ୍ତୁ । କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ ସକାଳ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ କରନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚ-ମଧ୍ୟ ଜମିରେ ରବି ଜାତୀୟ ଫସଲ ଯଥା ମୁଗ, ବିରି, କୋଳଥ, ରାଣି, ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଏବଂ କାକୁଡ଼ି ଆଦି ଫସଲ ଚାଷ କରନ୍ତୁ । ପନିପରିବା ଫସଲ ଯଥା ମଟର, ଗାଜର, ମୂଳା ଆଦି ଫସଲ ଲଗାନ୍ତୁ ।

ମୋବାଇଲ ରେ ପଠାଯାଉଥିବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉପଦେଶ:

ସର୍ବଦା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ପାଗ ପରିଷ୍କାର ଥିବା ସମୟରେ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ।

ଶସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

ଶସ୍ୟ	ଶସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
ଧାନ	ଧାନ ୮୫ ଶତକଡା ପାଚି ଯାଇଥିଲେ ଅମଳ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଅମଳ ହୋଇଥିବା ଫସଲକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ରଖନ୍ତୁ । କଟା ହୋଇଯାଇଥିବା ଧାନର ଯଦି ବେଙ୍ଗଳା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ ତେବେ ପଲିଥିନ ଘୋଡାଇ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖନ୍ତୁ । ଧାନ ଜମିରୁ ବଳକା ପାଣି ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ନାଳୀ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ନାଳୀ ମୁହଁ କୁ ଖୋଲା ରଖନ୍ତୁ । ଅମଳ ହୋଇଥିବା ଧାନକୁ ଜମିରେ ଛାଡନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଧାନ ଗଛ ପଡିଯାଇଥିଲେ ହଳା କରି ଠିଆ କରନ୍ତୁ ।
ସୋରିଷ	ରବି ଋତୁ ରେ ସୋରିଷ ଚାଷ କରୁଥିଲେ, ସରଳ କିସମ ଯଥା ନିର୍ମଳ ବ୍ଲକ ଗୋଲ୍ଡ, ଟି-୯, ଏମ-୨୭, ପି. ଟି-୩୦୩ ଓ ସୁଶ୍ରୀ ଏବଂ ବିଲମ୍ବ କିସମ ପୁଷା ବାହାର, ବିନୟ ଆଦି କିସମ ଏକର ପ୍ରତି ୩ ରୁ ୫ କେଜି ମଞ୍ଜି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । କାପଚାନ କିମ୍ବା ଥିରାମ ୩ ଗ୍ରାମ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା ମଞ୍ଜି ରେ ବିଶୋଧନ ପରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଧାଡ଼ି କୁ ଧାଡ଼ି ୨୦ ଏବଂ ଗଛ କୁ ଗଛ ୧୦ ସେମି ଦୂରତା ରେ ବିଲମ୍ବ କିସମ ଏବଂ ଧାଡ଼ି କୁ ଧାଡ଼ି ୩୦ ଏବଂ ଗଛ କୁ ଗଛ ୧୦ ସେମି ଦୂରତା ରେ ସହଜ କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ବେର	ବର୍ତ୍ତମାନ ରବି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫସଲ ପାଇଁ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଶୀଘ୍ର ବୁଣାବୁଣି କାମ ଶେଷ କରନ୍ତୁ । ଓଡ଼ିଶାର ଜଳବାୟୁ ପାଇଁ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ଯଥା ମର୍ଡନ, ସନରାଇଜ୍, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ହାଇବ୍ରିଡ୍ କିସମ ଯଥା କେ.ବି.ଏସ୍.ଏଚ୍.-୧, କେ.ବି.ଏସ୍.ଏଚ୍.-୩ ଓ ଏମ୍.ଏସ୍.ଏଫ୍.ଏଚ୍.ଏଚ୍ ଆଦି କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ୪ କି.ଗ୍ରା, ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ୩.୫ କି.ଗ୍ରା ବିହନ ଓ ହାଇବ୍ରିଡ୍ କିସମ ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ୨ରୁ ୨.୫ କି.ଗ୍ରା, ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ୧.୫ ରୁ ୨ କି.ଗ୍ରା ବିହନ ଦରକାର ହୋଇଥାଏ । ବୁଣାର ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ ଭଲ ଭାବେ ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ଓ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରି ବୁଣନ୍ତୁ । ୧ କି.ଗ୍ରା ବିହନକୁ ୩ ଗ୍ରାମ୍ ଥିରାମ୍ କିମ୍ବା ୨ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ଫିଶାଇ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ଝାଉଳା ରୋଗ ଦୂରକାରୀ ପାଇଁ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା ବିହନକୁ ୪ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମ୍ ବାରା ବିହନ କୁ ଉପଚାର କରି ବୁଣନ୍ତୁ । ଜମିକୁ ଭଲ ଭାବେ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଷ କରି ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ ଏକର ପ୍ରତି ୨ ଟନ୍ ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ଯବକ୍ଷାରଜାନର ଅଧା (୮ କି.ଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ), ୧୨ କି.ଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ ୧୨ କି.ଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର କୁ ମୂଳସାର ଆକାର ରେ ଧାଡ଼ିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ହାଇବ୍ରିଡ୍ କିସମ ପାଇଁ ଏହାର ଦୁଇ ଗୁଣ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ ୧୦-୧୨ ଘଣ୍ଟା ଭଜାଇ ବୁଣିଲେ ଭଲ ଗଢା ହୋଇଥାଏ । ପାଣିରୁ ଛାଣିବା ପରେ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପଏସବି କଲଚର୍ ରେ ବିହନକୁ ଉପଚାର କରି ବୁଣନ୍ତୁ । ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ମଟାଳ ମାଟିରେ ୬୦X୩୦ ଓ ଦୋରସା ମାଟିରେ ୪୫X୩୦ ସେମି ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ବିହନ କୁ ୩ ସେମି ଗଭୀରରେ ବୁଣନ୍ତୁ ।
ସବିଜ	ମକା ମଞ୍ଜି ବୁଣିବାର ୨୦ ରୁ ୨୫ ଦିନ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଘାସ ବାଛି ଜମିକୁ କୋଡାଖୋସା କରି ହୁଡା ଟେକି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହି ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୫୫ କି.ଗ୍ରା ମୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ୪୦-୪୫ ଦିନ ବେଳକୁ ଚଅଁର ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଉଥରେ ଘାସ ବାଛି କୋଡାଖୋସା କରି ଏକର ପ୍ରତି ୫୫ କି.ଗ୍ରା ମୁରିଆ ଓ ୨୦ କି.ଗ୍ରା ଏମ୍.ଓ.ପି ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଜୈବିକ ଉପାୟ ରେ ମକା ଫସଲ ରେ ଫଲ ଆର୍ମି ୱର୍ମ କୀଟର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ବିୟୁଭେରିଆ ବାସିଆନା ନାମକ ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ୧୦-୧୨ ଟି ବାଉଁଶ କଣି ବା ଶୁଖିଲା ଡାଳ ପୋତିଲେ ତା ଉପରେ ଶିକାରୀ ପକ୍ଷୀ ଗୁଡ଼ିକ ବସି ଶୁକ୍ ଏବଂ ଅଣ୍ଡା ଗୁଡ଼ିକୁ ଖାଇଥାନ୍ତି । ଚଅଁର ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ବାଉଁଶ କଣି ଗୁଡ଼ିକୁ କାଢ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ମକା ଗଛର ପତ୍ରସମ୍ପର୍କରେ ବାଲି, ମାଟି ଏବଂ ପାଉଁଶର ମିଶ୍ରଣ କୁ ବିଞ୍ଚି ଦିଅନ୍ତୁ, ଏହା କରିବା ଦ୍ୱାରା ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସପୋକ ମାନଙ୍କର ଖାଇବା ପାଇଁ ଅରୁଚିକର ହୋଇଥାଏ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ମକା ଫସଲ ରେ ଫଲ ଆର୍ମି ୱର୍ମ କୀଟର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ଏମାମେକ୍ଟିନ ବେଞ୍ଜୋଏଟ୍ (Emamectin benzoate) ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୧୦୦-ମିଲି ସ୍ପାଇନେଟୋରାମ୍ (Spinetoram) ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୮୦-ମିଲି କ୍ଲୋରାନ୍ତ୍ରାନିଲିପ୍ରୋଲ୍ (Chlorantraniliprole) ନାମକ କୀଟନାଶକ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ:

ଉଦ୍ୟାନକୃଷି	ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ବିଶେଷ ଉପଦେଶ
ଫୁଲକୋବି	ଫୁଲକୋବି ଓ ବନ୍ଧାକୋବି ଚାରା ଲଗେଇବାର ୧୫-୨୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କୋଡାଖୋସା କରି ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଏକର ପ୍ରତି ୩୩ କିଲୋଗ୍ରାମ ଯୁରିଆ ସାର ସହ ୨୩ କିଲୋଗ୍ରାମ ମ୍ୟୁରେଟ ଅଫ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଫସଲ ୩୦-୩୫ ଦିନର ହୋଇଗଲେ ଆଉଥରେ ଏକର ପ୍ରତି ୩୩ କିଲୋଗ୍ରାମ ଯୁରିଆ ସାର ସହ ୨୩ କିଲୋଗ୍ରାମ ମ୍ୟୁରେଟ ଅଫ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଫୁଲକୋବି ଓ ବନ୍ଧାକୋବି ଚାରା ଲଗେଇବା ସମୟରେ ଯଦି ବୋରନ ପ୍ରୟୋଗ କରିନାହାନ୍ତି ତେବେ ଚାରା ରୋପଣର ୨ ସପ୍ତାହ ପରେ ଏବଂ ଫୁଲ କଢ ଧରିବାର ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ଏକର ପ୍ରତି ୪ କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋରାକ୍ସ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୧-୧.୫ ଗ୍ରାମ ଫୋଲିବୋର ମିଶାଇ ପତ୍ର ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଭେଣ୍ଟି	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି କୀଟ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିର ୨୦୦ ମିଲି ନିମ୍ବ ଜାତୀୟ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ ପିପିଏମ କୁ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୪୦୦ ମିଲି Fenobucarb ନାମକ କୀଟନାଶକ କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଆବହାବିକ ସତର୍କତାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ (ସାଧାରଣ):

ବର୍ଷା ପରେ ଚମାଟୋ, ଲଙ୍କା ଏବଂ ବାଇଗଣ ଫସଲରେ ଝାଉଁଳା ଓ ମୂଳଶଢା ରୋଗ ଦେଖାଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ପ୍ରତି ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧.୫ ଗ୍ରାମ ସ୍ପ୍ରେୟେସାଇକ୍ଲିନ ଓ ୨୦ ଗ୍ରାମ ମେଟାଲାର୍ଜିଲି ଓ ମାକୋଜେବ ର ମିଶ୍ରଣ କୁ ମିଶାଇ ଫସଲ ମୂଳକୁ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଭାବ ଆଧାରିତ ପରାମର୍ଶ (ସାଧାରଣ):

କୌଣସି ଚେତାବନୀ ନାହିଁ ।

Farmers are advised to download Unified "Mausam" and "Meghdoot" android application on mobile for Weather forecast and weather based Agromet Advisories and "Damini" android application for forecast of Thunderstorm and lightning.

Mausam MobileApp link: <https://play.google.com/store/apps/details/>

Meghdoot MobileApp link: https://play.google.com/store/apps/details

Damini MobileApp link : https://play.google.com/store/apps/details